

Kompromis w sprawie wysokości płacy minimalnej na 2026 rok

Wstęp

Do końca roku pozostało zaledwie cztery miesiące, co oznacza, że rząd powinien ustalić wysokość płacy minimalnej na rok następny. Temat ten poruszony został na posiedzeniu plenarnym Rady Dialogu Społecznego, które odbyło się w lipcu. Na spotkaniu obecny był również Związek Rzemiosła Polskiego. Stronom nie udało się jednak uzgodnić wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz minimalnej stawki godzinowej dla określonych umów cywilnoprawnych w 2026 r. – satysfakcjonującej zarówno przedstawicieli pracowników jak i pracodawców a negocjacje zostały przerwane. W efekcie Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej przedstawiło *Projekt rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2026 r.*¹. Propozycję ustalono na podstawie wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem. Z początkiem sierpnia projekt trafił do opiniowania², a planowany termin jego przyjęcia przez Radę Ministrów to III kwartał 2025 r.³.

Celem omawianego projektu jest podwyższenie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz minimalnej stawki godzinowej dla określonych umów cywilnoprawnych. Zdaniem Ministerstwa „wprowadzenie projektowanej zmiany zwiększy dochody z pracy osób otrzymujących wynagrodzenie w wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę, co przyczyni się (...) do poprawy sytuacji finansowej gospodarstw domowych tych osób. (...) także osób starszych i niepełnosprawnych”⁴. O jaką kwotę wzrośnie minimalne wynagrodzenie? Jak podwyżka wpłynie na kondycję mikro, małych i średnich przedsiębiorstw? Czy pracodawcy udźwigną kolejne obciążenia?

¹ *Projekt rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2026 r. z dnia 31 lipca 2025 r.*, <https://legislacja.rcl.gov.pl/docs//3/12400753/13147840/13147843/dokument730893.doc>

² <https://legislacja.rcl.gov.pl/projekt/12400753/katalog/13147840#13147840>

³ *Projekt rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2026 r.*, <https://www.gov.pl/web/premier/projekt-rozporzadzenia-rady-ministrow-w-sprawie-wysokosci-minimalnego-wynagrodzenia-za-prace-oraz-wysokosci-minimalnej-stawki-godzinowej-w-2026-r>

⁴ *Ocena skutków regulacji projektu rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2026 r. z dnia 31 lipca 2025 r.*, <https://legislacja.rcl.gov.pl/docs//3/12400753/13147840/13147843/dokument730895.doc>

Podwyżka płacy minimalnej – przerwane negocjacje w RDS

Na plenarnym posiedzeniu Rady Dialogu Społecznego zainteresowanym stronom nie udało się dojść do porozumienia. Według propozycji związkowej płaca minimalna miałaby przekroczyć 5 tys. zł. Natomiast zdaniem przedstawicieli pracodawców wzrost płacy minimalnej w 2026 r. powinien opierać się na wskaźniku wynikającym z obecnie obowiązującej ustawy i nie przekroczyć 50 zł. Związek Rzemiosła Polskiego zauważa potrzebę odpowiedniego doceniania finansowego pracowników, jednak do podwyżki minimalnego wynagrodzenia proponuje podchodzić z rozwagą. Według Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej zasadne jest utrzymanie waloryzacji minimalnego wynagrodzenia na poziomie 103%, co odpowiada prognozowanemu wskaźnikowi inflacji⁵. Pierwotnie Ministerstwo proponowało stawkę w wysokości 5020 zł. Ostatecznie uwzględniło głosy pracodawców i Rzecznika MŚP.

Zgodnie z propozycją przedstawioną w *Projekcie rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2026 r.* minimalne wynagrodzenie za pracę od 1 stycznia 2026 roku ma wynieść 4806 zł brutto, a minimalna stawka godzinowa 31,40 zł⁶. Wysokość minimalnego wynagrodzenia za pracę została ustalona w oparciu o zwiększenie kwoty ostatniego minimalnego wynagrodzenia za pracę ustalonego na 2025 r. o prognozowany na 2026 r. wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem (103,0%). Przyjęto jeden termin zmiany wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej (od dnia 1 stycznia). Ustalono tak, dlatego że prognozowany na rok następny wskaźnik cen, tj. przyjęty do opracowania projektu ustawy budżetowej średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem, wynosi mniej niż 105%⁷.

Jakie konsekwencje podwyżki płacy minimalnej dla MŚP?

W ostatnich latach tempo wzrostu płacy minimalnej było zbyt szybkie, co stanowiło barierę rozwoju dla polskich firm, zwłaszcza tych z sektora MŚP. Dynamiczny wzrost płacy minimalnej odbywa się bez uwzględnienia możliwości finansowych najmniejszych przedsię-

⁵ *Lipcowe posiedzenie Rady Dialogu Społecznego – brak porozumienia w sprawie płacy minimalnej na 2026 rok*, <https://www.bcc.org.pl/lipcowe-posiedzenie-rady-dialogu-spolecznego-brak-porozumienia-w-sprawie-placy-minimalnej-na-2026-rok/>

⁶ *Projekt rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2026 r. z dnia 31 lipca 2025 r.*, wyd. cyt.

⁷ *Uzasadnienie projektu rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2026 r. z dnia 31 lipca 2025 r.*, <https://legislacja.rcl.gov.pl/docs/3/12400753/13147840/13147843/dokument730894.doc>

biorców, co budzi niepokój wśród właścicieli firm rzemieślniczych oraz Związku Rzemiosła Polskiego. Obecnie Ministerstwo przekonuje, że „w Polsce rynek pracy pozostaje w dobrej kondycji, stopa bezrobocia utrzymuje się na niskim poziomie, notuje się wysoką dynamikę wynagrodzeń. Najnowsze prognozy wskazują na 2,5-3,6% wzrost PKB oraz systematycznie spadającą inflację w najbliższych latach (...) Niższa inflacja niż obserwowana w poprzednich latach, przy utrzymującej się dobrej sytuacji na rynku pracy w Polsce oraz w większości gospodarek będzie wpływać korzystnie na wzrost realnych wynagrodzeń i konsumpcji”⁸. To dobra prognoza, jednak podwyżki płacy minimalnej zawsze rodzą pewne plusy i minusy. Wynika to wprost z przedstawionej *Oceny skutków regulacji projektu rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2026 r. z dnia 31 lipca 2025 r.*

Tabela 1. Plusy i minusy podwyżki płacy minimalnej w 2026 roku

Plusy podwyżki płacy minimalnej w 2026 r.	Minusy podwyżki płacy minimalnej w 2026 r.
– podniesienie wysokości świadczeń z ZUS w wyniku wzrostu wysokości składek odprowadzanych na ubezpieczenie społeczne; – pozytywny wpływ na dochody jednostek samorządu terytorialnego z tytułu podatku dochodowego; – zwiększenie dochodów z pracy osób otrzymujących wynagrodzenie w wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę, co przyczyni się do poprawy sytuacji finansowej gospodarstw domowych tych osób (także osób starszych i niepełnosprawnych); – utrzymanie siły nabywczej dochodów osób najmniej zarabiających.	– zwiększone całkowite koszty pracy ponoszone z tytułu wypłaty wynagrodzeń pracownikom otrzymującym wynagrodzenie na poziomie minimalnego wynagrodzenia za pracę. Podwyżka płacy minimalnej oznacza szacowany roczny koszt pracodawców z sektora mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw na poziomie 3 441,0 mln zł. Duże przedsiębiorstwa poniosą koszt 605,3 mln zł. rocznie; – spłaszczenie struktury wynagrodzeń. Pracownicy o niskich zarobkach otrzymają wyższe płace, co skutkuje zmniejszeniem różnic w zarobkach pomiędzy nimi, a pracownikami o wyższych kwalifikacjach czy doświadczeniu. Może to niekorzystnie wpływać na poziom motywacji i zaangażowanie pracowników o wyższych kwalifikacjach; – ograniczenie zdolności przedsiębiorstw do inwestowania i tworzenia nowych miejsc pracy;

⁸ *Ocena skutków regulacji projektu...*, wyd. cyt.

	– ograniczenie zatrudnienia – może dotknąć osoby o niskich kwalifikacjach; – negatywny wpływ na konkurencyjność firm, w tym konkurencyjność międzynarodową, w branżach pracochłonnych, zatrudniających nisko opłacanych pracowników. W tym przypadku podniesienie wynagrodzenia minimalnego może mieć wpływ na wzrost kosztów i spadek rentowności przedsiębiorstw.
--	--

Źródło: *Ocena skutków regulacji projektu...*, wyd. cyt.

Jak wynika z tabeli powyższa płaca minimalnej zdaniem samego Ministerstwa nie jest korzystna dla przedsiębiorstw. Wniosek ten potwierdza ogólne zdanie organizacji pracodawców mówiące o tym, że wzrost płacy minimalnej może być szkodliwy gospodarczo i społecznie, ponieważ stanowić będzie⁹:

1. Podważanie fundamentu społecznej gospodarki rynkowej.
2. Ryzyko wzrostu inflacji.
3. Narastające ubóstwo.
4. Zamknięcie rynku pracy dla najsłabszych.
5. Brak motywacji do podejmowania wysiłku, kształcenia, brania odpowiedzialności.
6. Wymieranie rzemiosła i przedsiębiorczości.
7. Wysokie stopy procentowe.
8. Niedostatek inwestycji w gospodarce.

Stanowisko organizacji pracodawców w sprawie ustalenia wysokości płacy minimalnej na 2026 rok

Organizacje pracodawców reprezentowane w Radzie Dialogu Społecznego apelowały do rządu o ustalenie płacy minimalnej na 2026 rok na minimalnym poziomie wynikającym z ustawy uznając, że¹⁰:

1. Wzrost płacy minimalnej w 2026 roku powinien opierać się o wskaźnik wynikający z obecnie obowiązującej ustawy, tj. nie przekraczać 50 zł.

⁹ *Stanowisko organizacji pracodawców w sprawie ustalenia wysokości płacy minimalnej na 2026 rok*, <https://pracodawcyrp.pl/storage/app/media/RAPORTY/kokaruzela-standowisko-2.pdf>

¹⁰ Tamże.

2. Od 2027 roku płaca minimalna powinna być ustalana w oparciu o zmienione przepisy prawa jako 60% mediany wynagrodzeń w gospodarce narodowej.
3. W kolejnych latach proporcje między wynagrodzeniami w gospodarce a płacą minimalną powinny być stabilne. Nie powinny być przedmiotem przetargu społecznego i politycznego.

W odniesieniu do zapisanej w projekcie, rządowej propozycji wysokości płacy minimalnej organizacje pracodawców są zdania, że stanowi ona formę kompromisu – i choć nie jest doskonała, to w dużym stopniu odpowiada ich oczekiwaniom. Rząd, przedstawiając swoją propozycję w sprawie płacy minimalnej, uwzględnił wcześniejsze postulaty m.in. Związku Rzemiosła Polskiego czy Business Centre Club. Organizacje pracodawców apelowały, aby decyzje dotyczące płacy minimalnej nie były podejmowane pod wpływem emocji czy presji politycznej, lecz w oparciu o realne możliwości gospodarki i sytuację przedsiębiorców. Rządowa propozycja jest więc odbierana jako przykład bardziej wyważonego, rozsądnego podejścia do problemu¹¹.

Podsumowanie

Płace powinny zależeć od kompetencji, kwalifikacji, starania, wydajności pracy, czy produktywności. Wzrost płac musi iść w zgodzie z efektywnością pracy, ponieważ wzrost płacy minimalnej szybszy niż wzrost wydajności pracy nie przekłada się na poprawę dobrobytu i zdolności nabywczej Polaków. Tymczasem wzrost płac realnych w gospodarce w ostatnim roku to 10% a wzrost efektywności pracy 2%¹². W Polsce płacę minimalną pobiera 25% osób zatrudnionych na umowie o pracę (w UE to 7% w USA 1%). Jeśli chodzi o minimalne wynagrodzenie w przeliczeniu na euro Polska jest piątym krajem na 25 krajów jeśli chodzi o najniższe wynagrodzenie. Wzrost płacy minimalnej jest szkodliwy gospodarczo i społecznie, a konsekwencje podwyższania minimalnego wynagrodzenia co roku mogą być tragiczne. W gospodarce rynkowej płace powinny być efektem działania sił rynkowych. Niestety tak nie jest. W konsekwencji niebawem będziemy mieli najmniejszą w Europie różnicę pomiędzy płacą minimalną a płacą średnią. Przez ostatnie cztery lata ponad milion osób bardziej doświadczonych zaczęło zarabiać tyle samo co pracownicy bez specjalnych kwalifikacji.

Mikro i małe, rodzinne firmy borykają się ze stale rosnącymi kosztami działalności. Przychody z działalności gospodarczej nie nadążają za wzrostem kosztów, co skutkuje utratą

¹¹ *Lipcowe posiedzenie Rady Dialogu Społecznego...*, wyd. cyt.

¹² *Jaka płaca minimalna w 2026 roku?*, <https://polskieradio24.pl/artykul/3547125,jaka-placa-minimalna-w-2026-roku>

konkurencyjności i pogłębianiem się szarej strefy. Szczególnie rzemiosło nie jest bardzo optymistycznie nastawione do ciągłego podnoszenia minimalnego wynagrodzenia. Każda podwyżka jest dla MŚP znacząca, ponieważ firmy muszą zapewnić nie tylko minimalną pensję, ale też przeciętne wynagrodzenie, aby najlepsi pracownicy czuli różnicę w płacy. Dlatego zawsze należy w wyważony sposób podchodzić do wzrostu minimalnego wynagrodzenia¹³.

Podsumowując, zdaniem Związku Rzemiosła Polskiego, wolniejszy wzrost płacy minimalnej to krok w dobrą stronę, ale też kolejne wyzwanie, któremu trudno będzie sprostać wielu małym firmom rzemieślniczym, szczególnie w miejscowościach o niższym poziomie uprzemysłowienia i zaludnienia, co wpłynie na mniejszą liczbę klientów, a w efekcie końcowym na mniejsze przychody. Związek Rzemiosła Polskiego popiera głosy mówiące o możliwości zastosowania mediany wynagrodzeń, jako miary bardziej adekwatnej do analizy wynagrodzenia minimalnego.

Bibliografia

<https://legislacja.rcl.gov.pl/projekt/12400753/katalog/13147840#13147840>

Jaka płaca minimalna w 2026 roku?, <https://polskieradio24.pl/artukul/3547125,jaka-placa-minimalna-w-2026-roku>

Lipcowe posiedzenie Rady Dialogu Społecznego – brak porozumienia w sprawie płacy minimalnej na 2026 rok, <https://www.bcc.org.pl/lipcowe-posiedzenie-rady-dialogu-spolecznego-brak-porozumienia-w-sprawie-placy-minimalnej-na-2026-rok/>

Ocena skutków regulacji projektu rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2026 r. z dnia 31 lipca 2025 r., <https://legislacja.rcl.gov.pl/docs//3/12400753/13147840/13147843/dokument730895.doc>

Projekt rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2026 r. z dnia 31 lipca 2025 r., <https://legislacja.rcl.gov.pl/docs//3/12400753/13147840/13147843/dokument730893.doc>

Projekt rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2026 r., <https://www.gov.pl/web/premier/projekt-rozporzadzenia-rady-ministrow-w-sprawie-wysokosci-minimalnego-wynagrodzenia-za-prace-oraz-wysokosci-minimalnej-stawki-godzinowej-w-2026-r>

¹³ Spotkanie plenarne Rady Dialogu Społecznego, <https://zrp.pl/spotkanie-plenarne-rady-dialogu-spolecznego/>

Spotkanie plenarne Rady Dialogu Społecznego, <https://zrp.pl/spotkanie-plenarne-rady-dialogu-spolecznego/>

Stanowisko organizacji pracodawców w sprawie ustalenia wysokości płacy minimalnej na 2026 rok, <https://pracodawcyrp.pl/storage/app/media/RAPORTY/kokaruzela-stanowisko-2.pdf>

Uzasadnienie projektu rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2026 r. z dnia 31 lipca 2025 r., <https://legislacja.rcl.gov.pl/docs//3/12400753/13147840/13147843/dokument730894.doc>